

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street
New York City

Előfizetési díj:

Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHALY.

Editorial Rooms:

327 East 13th Street
New York City

Subscription:

Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 43. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. MÁJUS 28-án

IV. Year. No. 43.

JUBILEUM.

A Verhovay-Egylet nagygyűlése.

Ki hitte volna azt, vagy azt kérdem: tudták-e, hitték-e maguk a Verhovay-Egylet szerény és munkás alapítói azt, hogy az elvetett mustármag televény földbe jutva, hatalmas, élettől duzzadó terebélyes fa lesz? Mondom, hitték-e azt az alapítók, hogy 21 év után, Pennsylvania állam e kis városában, Hazletonban 6000 Amerikába szakadt magyar érdekében ülnek össze tanácskozni, ennek a végtelen országnak minden részéből a magyarok?

Bizony ezt nem hitte senki!

Örvendetes ünnepe van hát a Verhovay-Egylet minden tagjának, de meg minden igaz magyar embernek, aki Amerikában él. *Miért nincs több? Miért nincs sok ilyen ünnepe a magyarnak itt az idegenben? ...*

Előttünk a példa eme hatalmas és fiatal egylet ünnepén, hogy mily nemes gyümölcsöket terem az, ha az egymás nyelvét megértő emberek egy akaratú, közös erővel küzdenek, hogy valamely kitűzött célt elérhessenek.

Előttünk a példa, hogy az egymáson segíteni akaró embereknél a tudás, az iskolázottság csak mellékes dolog. A legfőbb és a legelső kellék az építéshez: az *összetartás*.

Mert kik alakították meg azt a hatalmas egyletet?

Szinte magam előtt látom azokat a mindenkitől elhagyatott, az angoloktól lenézett és csupán csak két karjuk erejéért megtűrt magyarokat, akik koldusbottal a kezükben jöttek ide Amerikába.

Mit tudták ezek az emberek odahaza Magyarországon, hogy mi az az egylet? Nem tanították, *nem akarták erre odahaza megtanítani a népet*. De mikor látták, hogy itt senkisé is törődik velük, mikor látták, hogy olyan munkát végeznek, ahol mindig a halál torkában vannak, mikor végignézték néhány-hány egy-egy honfitársunk összeroncsolt holttestén, mikor arra gondoltak, hogy hát az otthonhagyott feleséggel, meg a gyerekekkel mi lesz, ha idekint elpusztulnának, akkor mintegy ösztönszerűleg felébredt bennük az egymás iránti szeretet, akkor látták, hogy egymagában mitsem ér az ember, látták, hogy *egyesülésben van az erő*, — egyletet alapítottak hát, hogy legyen alkalmuk hogy és hol összetartani.

Igy kellett ennek lenni! Mert hiszen 21

évvel ezelőtt a ma megjelenő magyar újságok közül egy sem volt meg. Egy újság volt Amerikában; azaz: az is csak akkor léteült. Nem volt senki, aki a népnek utat mutasson, mert hiszen szegény Erdélyi Gusztáv, aki megalapítója volt az „Amerikai Magyar Nemzetör“ című újságnak, eleinte maga szedte ki a lapját. Azt mondják róla a régi amerikai magyarok, hogy azért halt meg oly fiatalon, mert *koplalt*, s éjjelt nappallá téve dolgozott. Az Erdélyi Gusztáv szava nem birt mindenüvé eljutni, ahol magyar lakott, s így majdnem önönmagától ébredt a magyarság öntudatra, s megkezdette a szervezkedést.

Áldja meg az Isten azokat, kik lelkük mécesének habár csak pislogó világítójával is, utat mutattak az Amerikában szanaszét szórt és sötétségben tapogatózó magyaroknak.

Boldogok azok, akik élnek közülük, mert hiszen láthatják munkájuk eredményét. Ezek örülhetnek velünk együtt. Áldozunk azonban hálatelt szívvel azok emlékének, a kik már ebben a magyar embernek szörnyen nehéz és idegen földben nyugosznak. Legyen pihenésük csendes s tartsa emléküket tiszteletben minden magyar ember.

Megérdemlik a megemlékezést, mert hiszen mi élvezük minden gyümölcsét annak a fának, melyet ők ültettek.

Örvendeztetek hát május 30-án amerikai magyarok, kik tagjai vagytok ennek a hatalmas egyletnek, de egyben gondolatok ezen az ünnepélyen, ha csak egy pillanatra is azokra, akik elültették, akik gondozták azt a csemetét, amely ma hatalmas fává fejlődve, oltalmat, enyhülést nyújt annak, aki alásiet.

Mert hatalmas egylet a Verhovay-Egylet. Mint egylet a legnagyobb egész Amerikában. Bár van már egy szövetsége a magyarságnak, amelynek több tagja van, de egylet, ennél nagyobb nincs.

Az ideai nagygyűlésen körülbelül 53 kiküldött érkezik Hazletonba, hogy az ünnepségek után komoly tanácskozásra üljenek össze azon célból, hogy megvitassák, *milyen uton-módon lehetne ezt a nagy egyletet még hatalmasabbá tenni*.

Bár szép eredményeket ért el az utóbbi két év alatt az amerikai magyarság, s a legszébb eredményt érte el a szaporodás tekintetében a Verhovay-Egylet, ez ne tegyen elbizakodottá senkit.

A magyarság óriási módon özönlik be ide az utóbbi időben. Ha tekintetbe vesszük az

(Folytatás a 2. oldalon.)

GRULICH UR.

Visszatekintés a tengerészek lakomájára.

Bocsánat, kedves olvasóm. Nem foglalkozom dr. Grulich urral mint személylyel. Kicsiny ember ő ahhoz, hogy egy vezércikk fölé tegyem a nevét. Foglalkozom Grulich urral mint tipussal. Mert ő egyike azon heróstratesi alakoknak, akik szívesen felgyújtják az ephesusi templomot, csakhogy hosszabb rövidebb ideig közszájon forogjanak.

Grulich ur az ephesusinál szentebb templomot gyújtott fel a közös tengerészek tiszteletére mult kedden New Yorkban megtartott lakomán. Az az nem is hogy felgyújtotta. Roszabbat tett. Kigúnyolta, nevetség tárgyává tette azt a templomot, amelybe egy ezredéven át imádkozni jár a magyar. Nevetségessé tette idegenek előtt, akik amúgy is kapva kapnak az alkalmon, hogy egyet rúgjanak a magyaron. Nevetségessé tette közös katonatisztek előtt, akik előtt tisztelettel emelünk kalapot, mert bennük, a közös tisztekben, volt annyi tisztelet Magyarországra és a magyarságra, hogy felháborodva visszautasítsák azt a botrányos merényletet, melyet oly „magyar“ ember intézett a magyarság ellen, aki vezérszerepet vindikál magának körünkben.

Viola úrnak, a magyar menház elnökének kegyelméből megadták a szóban forgó lakomán Grulich urnak is a szólás jogát. Igaz, hogy voltak azon a lakomán hozzáértő, tapasztatos, művelt magyarok, akik az amerikai magyarság körül szereztek maguknak némi érdemet s akik, ha szólásra emelkedtek volna, ott is előnyére váltak volna nekünk. Hanem hát a menház igazgatósága dehogy engedne arra való embert az előtérbe lépni s így mint a magyarság szónokája Grulich úr szerepelt — német nyelven, nyilván azért, hogy botrányos, a magyarságot meggyalázó viselkedése ne maradhasson a magyarságnak szomorú családi titka.

Grulich úr tehát szólott német nyelven. A kiegyezésről beszélt oly körben, ahol már a vendégekre való tekintettel — ott voltak a tengerésztiszteken kívül a new yorki főkonzul és a washingtoni nagykövetségi titkár, — egyenes sértés minden politikai célzás. Hanem hát törődtek-e valaha Grulichék azzal, hogy sértenek valakit, amikor elkapták őket a szereplési viszketet? Beszélt tehát a kiegyezésről Pleskott tengernagy és

a főkonzul tiltakozása daczára. Elmondta, hogy az „okos“ osztrákok könnyen köthetnek meg szabadon választható időre a „boldos“ magyarokkal a kiegyezést, ha a közös dolgokban a császári és királyi helyett a jövőben az volna: királyi és császári. Ezért a kis szivességért azután ő, a hobokeni Grulich odaajándékozta az osztrákoknak — Kossuth Ferenczet. Mondott volna Grulich úr még több ily okos dolgot, ha a felháborodott magyarok egyike, névleg Zerkowitz Emil úr, erőszakkal le nem ültette volna őt s ha a tengerésztestek zavarukban ott nem hagyták volna az asztalt.

Hát ezért kellett Viola úréknak a fogadóbizottság és ezért kapaszkodtak minden áron a közös lakomába. Azt hitték, hogy kedveskednek felfelé, ha a magyarság nevében meggyalázzák, nevetségessé teszik a magyarokat.

Ezek az urak állanak annak a new yorki magyar menháznak az élén, amelyet az a magyar kormány támogat, amelyről úgy tudjuk, hogy a nemzeti törekvéseket van hivatva megvalósítani. Ezek az urak neveznek mindenkit véresszájúnak, rendbontónak, aki a menház ügyeért való lelkesedésében az ügyet tekinti és nem a személyeket s akinek gyomra nem tudja és nem akarja bevenni azt a kotyvalékot, amelyet Violák és Grulichék főznek ki az igazgatósági üléseken. Ezek az urak merészelnék foghegyről beszélni oly emberekről, akik nem bemajmolt beszédekkel, hanem szívüknek legmelegebb lelkesedésével szolgálják az ügyet, a melynek szolgálatába szegődtek. Ezek az urak verik a mellüket, amivel a magyar kormány szubvenzióján fenntartják a menházat és ideggörcsöket kapnak, valahányszor új tagok jelentkeznek, mert joggal tartanak attól, hogy a menházat, de csakis a menházat pártolni akaró magyarság elsepri őket a felszínről, ahol szegyenére váltak a magyarságnak.

A new yorki magyar menház sokkal fontosabb magyar intézmény, semhogya ezt egy csomó ember minden áron való szereplési viszketegének odaáldozni szabad volna. S az amerikai magyarság oly komoly és tiszteletet parancsoló tényező, hogy nem lehet, hogy nem szabad továbbra is megtűrnie, mikép Violák és Grulichék a legfontosabb magyar intézmény élén állva, a magyarság nevében gyalázzák meg, tegyék nevetségessé a magyarságot. Mert hát Grulich úr botrányos viselkedéséért is Viola urat terheli a felelősség. S a jövő közgyűlésen le kell számolni ezekkel az urakkal irgalmatlanul.

Nincsen helyük egy magyar testület élén. E testületnek becsületesen gondolkozó igazgatóinak kell első sorban állást foglalniuk ellenük. Ha nem teszik, majd megteszi a közgyűlés. Mert a magyarság most már látja, hogy ezek az urak az ő hátát létrának tekintik, látja, hogy csak akkor magyarok, mikor frakkba vethetik magukat és ekkor is botrányokban nyilvánul meg magyar voltak.

Grulich úr kérdezte a lakomán, hogy ő nem tudja, vajjon osztrák-e vagy magyar. Én és velem együtt a többi magyarok most már tudjuk, hogy a magyar menház élén álló urak nem magyarok.

Avagy hol voltak ők, mikor tavaly a hazulról idehallatszott vészkiáltás talpra állította az amerikai magyarság nagyját, apraját? Hol voltak ők, amikor a közelmúltban a tót izgatók ellen kellett megvédeni a magyarság becsületét?

Akkor Viola úr nem küldött szét sürgős

meghívókat. És Grulich úr nem erőszakoskodott a szónoklás körül.

Grulich úr a lakomán odaajándékozta az osztrákoknak Kossuth Ferenczet. Hol van az a nemzetség, amely fölünk ajándékképpen elfogadná Grulich József urat? Jelentkezzék hamarosan. Ha siet, ráadásul odaadjuk neki Viola urat is.

Singer Mihály...

JUBILEUM.

(Folytatás az 1. oldalról.)

Amerikában élő magyarok számát és megnezzük, hogy abból hány tartozik együletbe, úgy azonnal látjuk, hogy mi még csak a szerkesztés elején tartunk.

Legyen hát a Verhovay-Egyület ez évi gyűlésének a célja:

1. Keresse meg az utat és módot arra, hogy hozzáférhessen a magyarsághoz és megmagyarozza nekik, hogy ma a legolcsóbb és a legtöbb segítséget nyújtó egyület a Verhovay-Egyület.

2. Értesse meg az egyület az amerikai magyarsággal azt, hogy abból, hogy valaki együlethez tartozik, senki hasznát nem huz. Tudják már meg és értsék meg egyszer a magyarok azt, hogy aki az együletet nem szereti, az sem a családját, sem önmagát nem szeretheti. Tudja meg azt is a munkás, hogy a gyárak is szívesebben adnak az olyan embernek munkát, akiről tudják azt, hogy valamely együletbe tartozik.

3. Ne huzódjon vissza az egyület, ha arról van szó, hogy a magyarságot még jobban tömörítsük. Ne legyenek süketek a delegátusok, ha azt kérik, hogy BIZTOS ALAPON fekvő és az összes magyarságot segélyező és istápoló intézmények felállításáról gondoskodjunk.

Ha ez irányban halad a Verhovay-Egyület, úgy vezetőszerepet biztosít magának s kivíjja nemcsak az amerikai magyarság, de az amerikaiak becsülését is.

Ha ezt betartjuk, úgy a nép megismerve a tisztességes szándékot és jóakaratot, HINNI FOG. Hogy a Verhovay-Együletben és annak vezetőiben bizik az amerikai magyarság, annak legbeszédesebb bizonyítéka az, hogy míg két évvel ezelőtt csak 1800 tagja volt, ma 5600 fizető tagja van.

Ezzel az eredménnyel nem dicsekedhetik egy egyület tisztikara sem.

Hüségese sáfárjai voltak az együletnek a jelenlegi tisztviselők. Nagy és dicséretreméltó munkát végeztek ezek az emberek. Megérdemelték, kivívták maguknak nemcsak az egyület tagjainak, de az egész amerikai ma-

gyarságnak becsülését. Büszkéek lehetünk reájuk mindannyian, legkivált akkor, ha tudjuk azt, hogy ezek a tisztviselők csak akkor értek rá az egyület ügyes-bajos dolgaival törődni, mikor már belefáradtak a csákányforgatásba, amivel a mindennapi kenyerüket megkeresik. Adjon az Isten mentül több hozzájuk hasonló magyart az amerikai magyaroknak.

A fiókok is kiküldötték munkásaikat, hogy az egyület javára dolgozzanak. Ha hát az egyület összes tisztviselői egybegyűlnek, nyílt fejjel és szeretettel tárgyalják az egyület ügyeit, ha félretéve a személyeskedést, csak a közért dolgoznak, úgy a hazletoni nagygyűlés fordulópont lehet az amerikai magyarság életében.

Ne felejtjük el, hogy Amerikában az ötven, vagy hatvanezer taggal bíró egyület nem ritkaság. Egy ilyen egyület hatalom. Nekünk is lehet ilyen együletünk, ha igazán akarjuk, hogy legyen. Ember, magyar ember, van hozzá elég, mert hiszen egy hét alatt sokszor több magyar jön ki hazulról, mint amennyi tagja van a Verhovay-Együletnek.

Legyen hát helyén a szívünk és a fejünk! S mikor már meglobogtattuk e hatalmas egyület jubileumi zászlóját, magyar szívünk egész szeretetével azon igyekezzünk, hogy egymáson — minden magyaron — segítsünk.

Segíts ember magadon, megsegít az Isten is.

Kurucz.

AMERIKA FEJLŐDÉSE.

Kereskedelmi miniszter érdekes kimutatása.

A washingtoni kereskedelmi és munkaügyi miniszterium 700 oldalra terjedő érdekes kimutatást tett közzé, mely az ország fejlődését 1800-tól 1906-ig megvilágítja. A kimutatás szerint 1800-ban hat és fél ember jutott egy négyszög mértföldre, míg 1906-ban 28 ember él egy négyszög mértföldön. 1800-ban a lakosságra fejenként 5 dollár jutott, míg most 32 dollár 32 cent jut átlag minden Amerikában élő emberre.

A bankbetétek csak 1875 óta váltak nyomonkövethetőkké és abban az évben két ezer millió dollárt tettek ki. 1906-ban felszaporodtak tizenkétezer kétszázötven millióra.

Az árubevitel 1800-ban 91 ezer dollárt tett ki, 1906-ban felszökött ezerkétszázhuszonhat millióra. Az árukivitel 1800-ban nem volt több 71 ezer dollárnál, 1906-ban ezerhatszáznegyvennégy millió dollárnyi árút vittek ki innen.

THURY ILONA JUTALOMJÁTÉKA

Junius nyolczadikán, szombaton este nyolcz órakor a Webster Hallban, a 11-ikuteza és 3-ik Avenuen lesz Thury Ilonának jutalomjátéka. Sziure kerül a

CSOKON SZERZETT VOLEGÉNY

Kacagató ripacs színész jelenet dalokkal és tánczczal.

Ezt megelőzi

TARKA SZINPAD

Spitz Frida, Krausz Sárka, Tilly, Serly Etelka, Elsy Gray, Karacs Imre.

Salzer József, Juhász Pál, Heltay Árpád, Horváth Lajos.

Barnes és más művészek közreműködésével.

ELŐADÁS UTÁN TÁNCZMULATSÁG.

Egy dolláros, 75 és 50 centes jegyek lapunk kiadóhivatalában, 327 East 13 street, New York is kaphatók. Levélben is megrendelhetők.

Magyarok Amerikában

KÓRHÁZ ALPHÁN.

Policsek plébános nemes törekvései.

Lapunk egy barátja a következők közlésére kért fel bennünket:

Építsünk magyar kórházat! Hogy ezen sok honfitársunk életébe került mulasztás némileg helyrehozassék és ez elodázhatatlan, életrevaló eszme testet öltjön, mennyi beszéd hangzott el a sűrűn egymást követő gyűléseken! Hasábokat írtak róla a magyar lapok, meggyőző bizonyítékaik telve lángoló lelkesedéssel. Fájdalom, de tagadhatatlan, hogy a beszéddel megszűnt a lelkesedést követő tett is. Mert a közjó érdekében keletkező nemes törekvés zátonyra jutott; a hideg, önös szeretet fagyasztó lehelete által még csirájában meghalt a magyar kórház szent eszméje. De — nem mindörökre, mert ime Alphán, N. J., életerőtől duzzadtan feltámadt az alig ismert főt. Policsek Károly, magyar plébános, felebaráti könyörületesége és szeretete folytán. Övé a dicsőség és a babérkoszorú! Ó nem gyűlések, nem ir hasábokat e magasztos cél megvalósítása, a Kneipp-szanatórium megalapítása mellett. A magyarra átokként nehezedeó egyenetlenség, viszálykodás, irigység által nem engedte magát eltérített szíven embertársainak javát czélzó nemes törekvésétől. Hanem az önzés szűk körén tullelmedve, czélul csak nemzete dicsőségét, jó hírnevét, felebarátjának javát óhajtott és óhajta előmozdítani lelkének egész erejével. Apostoli ihlettséggel öleli magához a testi szenvedésekben sanyló honfitársainkat és visszaadja nekik a szó legigazibb értelmében nemcsak egészségüket, hanem életüket is.

Alig három év alatt 2000-nél több beteget gyógyított meg, köztük számtalan olyant, kik már inkább a sírban voltak, mint éltek. Százakra mennek a szebbnél-szebb hálanyilatkozatok, melyek legközelebb a nyilvánosság elé bocsáttatnak. Szerénysége nem engedte azokat napfényre hozatni, mert alázatos lelkülete és kegyes jószívűsége nem akart és nem akar a dicsőségahajzás poros útjain járni. Körülbelül 200 betegséget gyógykezelt, sőt gyógyít és alig van betegség, melyből, ha még egyáltalán lehetséges, ki ne gyógyítson. A legközelebb megjelenő hálanyilatkozatok olyan betegségből kigyógyult egyénektől valók, ahol az orvosi tudomány betegségükön nem tudott segíteni. Az orvosok irigy szemmel és csodálkozással néznek működésére, mert látják, hogy maga az önzetlenség tudással van egybekötve. A szegény magyarnak nehéz bajaiban, mikor mindenkitől el van hagyatva, idegen kórházakból kiüzetve, rettenetesen megkínzott operációk által megnyomorítva, — ő segít. És ép azért, ki legyen az, ki, ha beteg, egészséget ne keressen? Ne próbáljon, de forduljon főt. Policsek Fatherhez (Box 268, Alpha, N. J.) és meg fogja találni, ha csak parányit lehetséges, még azt, amit kíván, óhaj: az egészséget.

A számtalan, szinte csodával határos gyógyulások közül, mint szem- és fültanu, alig három hónapi Alphán való tartózkodásom alatt, kiemelek 3 meglepő gyógyulást.

Egyik honfitársunknak kétszeri operáció után az orvosok amputálni akarták a lábát térden felül, hogy életét megmenthessék. Két mankón járva, két embertől támogatva a so. bethlehem kórházból eljött Rev. Policsek főruhhoz és a hét hónapig rettenetesen megkínzott, inkább holt, mint élő honfitársunknak lábát 3 hónap alatt teljesen kigyógyította és már keresi ez idegenben otthonhagyott szerettei számára a kenyeret.

Egy másik magyarnak vérmérgezése annyira előrehaladott állapotban volt, hogy már alig lehetett remény kétségbeesett honfitársunk életének megmentésére; de ő fáradságot nem kímélve, önfeláldozó szeretetével ápolja és megmenti a halál torkából. Itt helyben egy atyának gyermekét — saját, tanuk előtt tett vallomása szerint — már kétszer ragadta ki a halál karjaiból.

Mindenféle nemzetiségű és nyelvű népek jönnek hozzá gyógyulást keresni és inkább kórházhoz hasonló lakása alig képes befogadni a naponként érkező sok beteget.

Azonban bármily lelkesedéssel, önfeláldozással is van a szenvedők iránt, nem zárkozhatott el a segítségért hívó betegek panaszos hangjai elől: „Jó Pater! építsen kórházat!” És a jó páter megtette. Az első magyar kórház immár javában készül és 2 hónapon belül meg is nyílik; az alapozással már el is készültek.

A BEVÁNDORLÓ

Körülbelül 50 beteg számára épülő kórházban Kneipp-systema szerint gyógyít főt. Policsek főru, dr. Kuttner János, hírneves és tudós doktor közreműködésével, aki a chicagói egyetemen volt tanár, assistense pedig egy most jelentkezett angol orvos lesz.

A kórház gyönyörű helyen fekszik és már messziről magára vonja a Centra! és Lehigh Valley vonalon utazók figyelmét; a villamos pedig közvetlen előtte áll meg; 175 láb hosszú és 155 láb széles lesz, nagy sétakerttel, mely fenyőfákkal lesz beültetve.

Ilyen nagy és nehéz feladat megoldásánál mindenkor felmerülő nehézségek leküzdésére, a netalán előforduló akadályok elhárításához nyújtson erőt főt. Policsek plébános urnak az a tudat, hogy ezen nagy áldozattal, fáradsággal létesülő intézménnyel nem csak Istennek tetsző dolgot mivel a vele anyagi és erkölcsi erejüket megosztó Brany Antal és Nagy Lajos urak társulása folytán, akik egész lelkesedéssel és odaadással magukévá tették ez eszmét, hanem a magyar becsületen ejtett csorbát is kiköszörüli és a magyar nemzetnek itt, Amerikában dicsőséget, tiszteletet és becsületet szerez.

Erős a hitem, hogy megkezdett műve gazdagon fog gyümölcsözni és évszázadok múlva is hálával emlegetik idevándorolt utódaink az önzetlenség eme fényes mintaképét. Kitaró munkásságán beteljesedik azon igazság, hogy mit szeretet és Istenbe vetett bizalom kezdenek, az gyenge csirából is fölemelkedik és sokszoros gyümölcsöt terem.

Adja a jó ég!

THURY ILONA JUTALOMJÁTÉKA.

Népvándorlás lesz június 8-án a Webster-Hallban. Oda fog seregleni a new yorki és környékbeli magyarság, hogy megjutalmazzon, hogy kitüntessen egy derék magyar művésznőt, aki sok önmegtágadás között arányos szívének derűjéből derűt hintett közönségének, a magyarságnak szívébe is. Sokszor megirtuk, hogy mennyire tövises a magyar színész pályája New Yorkban. A színpadhoz való meleg vonzalom, a szép hivatásnak komoly megértése szükséges ahhoz, hogy a visszás körülmények között hi-ck maradjanak oltárjukhoz Tháliának magyar papjai és papnői. THURY ILONA a magyar színészetnek valóságos fölkennt papnője. Hivatásában él. Ezért tür és szenved. Neki jutalom volt, ha a lámpák mögül magyar életet varázsolhatott az idegenbe szakadt magyarok elé. És azok, akik végigélvezték művészi alkotásait, azok, akik részesültek színarany kedélyének áldásaiban, azok tudják, hogy Thury Ilona mije az itteni magyarságnak. És ENNEK a Thury Ilonának június 8-án lesz a jutalomjátéka. Tudjuk, hogy ennél többet alig kell mondanunk, hogy olvasóink sietve fogják megragadni az alkalmat, hogy kedvencüknek és önmaguknak örömtelt estét szerezzenek. Mert Thury Ilona jutalomjátéka fölötte élvezetes lesz. Annyit egy est folyamán még alig nevetett valaki, mint amennyit a „Csókon szerzett völegény” nagy ripacsjelenetében fogunk nevetni. S a „Tarka színpad”, amelyen csupa jónévi művészek és művésznők fognak közreműködni, az élvezetek hosszú sorát fogja nyújtani. E ritka előadásra dolláros, 75 és 50 centes jegyek MÁR MOST kaphatók LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN: 327 East 13 street. A jegyek levélbelileg is megrendelhetők. Siessen mindenki a jegy megvásárlásával, nehogy kiszoruljon.

MISKOLCZI W. HENRIK JUBILÁL. Miskolezi W. Henrik írótsánk szombat este jubilálni fog. Ez alkalommal nem mint újságíró, hanem mint színész. Huszonötéve annak, hogy kollégánk először lépett fel a világot jelentő deszkákra. Illó dolog, hogy a színművészettel kötött frigyének ezüstlakodalmát fényesen ülje meg vele a magyar közönség, amelynek úgysis mint színész sok kellemes órát szerzett. A jubileum alkalmából diszeloadás lesz szombat esti nyolcz órakor a Webster Hallban. Színre kerül „Egy katona története.” Olvasóink figyelmébe ajánljuk ezt az előadást mint a magyar kultúra egy kipróbált katonájának jubiláris ünnepejét.

VÁRATLAN HALÁL. Váratlanul érte utól Virginia állambeli Dantén a halál Kovács László szabolcsmezei honfitársunknak fiatal, szép feleségét. Kovács honfitársunk háza közelében a bányatársaság utat építendő, dinamittal felrobbantotta a fatörzset. Vétkes könnyelműségében elmulasztotta azonban vigyázatra inteni az ottlakókat. Annak a bűnös mulasztásnak esett áldozatul a fiatal asszony, aki gyanútlanul lépett ki leánykájával a házból, hogy egyik szomszédját meglátogassa. Amint kilépett, egy felrobbantott fatörzs nekivágódott az asszonynak és megölte őt. Csudálatos módon a gyermekem nem esett semmi baj. Az ily borzalmas módon elpusztult magyar asszonyt általános részvét mellett kísérték az örök nyugalom helyére. — A bányatársaság nyakába azonban hadd akaszson pert a hitvesétől megfosztott gyászoló férj és az anyjától megrabolt árva.

DUQUESNEI MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT. Ismételve felhivtuk már a magyarság figyelmét a Pennsylvania állambeli Duquesneban levő magyar amerikai takaréki és hiteltársulatra, mely eddig az egyedüli államilag ellenőrzött magyar bank. A bank, amely Pennsylvania államnak egyik legerősebb alapokon nyugvó bankja, betétek után négy százaléknyi kamatot fizet. Foglalkozik különben pénzküldéssel és hajéjegyelárusítással is. Az amerikai magyarság ez előkelő pénzügyi zete feltétlen megbízhatósága folytán nagy lendületet vett és legközelebb központját fogja képezni a pénzküldő és pénzt takarító magyarságnak. A levél-czím ez: Hungarian American Savings and Trust Co., Duquesne, Pa.

A MUNKA ÁLDOZATTAL. Lapunk pénzteki számában egy sürgöny nyomán hirt adtunk arról, hogy Pittsburgban a Jonas és Laughlin-féle aczéltelepen ismét kohórobbanás volt s hogy az öt emberáldozat között magyarok is voltak ismét. Híradásunk, fájdalom, valónak bizonyult. Négy magyarországi munkás, két magyar és két tót sebesült meg veszélyesen. A két magyar, névszerint Szotolik János és Béres János a halállal vívdik, két tót honfitársunk, Szlávicsák és Dubránszki, talán még megmenthető lesz az életnek.

UTAZÁS A FÉRJ UTÁN. Szabó Jakab Budapesten vette feleségül Mariskáját. 1902-ben Szabót is elkapta a kivándorlási ház és azzal jött ki Amerikába, hogy felesége a jövő esztendőben utána jön s hogy Soltesz József sógoruknál találkoznak a Pennsylvania állambeli Alleghenyben. Az asszony ki is jött, el is ment Alleghenybe, de a derék Jakab azóta tovább állott, nem tudni, hova. Miután az asszony hiába nyomozta férje hollétét, hűtlen elhagyás címén válópert indított ellene. A bíróság elutasította azonban a keresetet, mert a hűtlenítés nem lehetett rábizonyítani Szabó Jakabra. — Szabó Mariskának most van is férje, nincs is. Aki Szabó József címét tudja, küldje be hozzánk az asszonyra való tekintettel.

MULATSÁG A HADIHAJÓKON. Pleskott tengernagy meghívására szombaton délután megjelentek az osztrák és magyar kolóniának tagjai hölgyekkel együtt a Szent György nevű hajón, ahol a tengerésztisztek Pleskott tengernaggyal az élükön a legnagyobb vendégszeretettel fogadták és megvendégelték őket. A hajó pompásan volt feldíszítve, a hajó zenekara huzta a láb alá valókat s legott oly táncmulatságot rögtönöz-

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

A BEVÁNDORLÓ

tek, hogy szinte ropogott bele a fedélzet. Közben frissítőket, szivarokat osztottak szét s a vendégek nem győzték eléggé dicsérni a tengerészek tapintatosságát, megnyerő előzékenységét. Tény, hogy a tengerésztisztek kifogástalanul viselkedtek s kellemes emléket fognak hagyni maguk után. Más kérdés az, vajjon ők is kellemes emlékeket visznek-e magukkal. Akarjuk hinni, hogy a new yorki magyarságot nem fogják ennek akarnokai szerint, nem fogják Grulichék és Violákék szerint megítélni.

TARKA SZINPAD A BOULEVARDBAN. Pénteken este szép és válogatott közönség gyűlt egybe a Boulevard-kávéház első emeleti nagytermében. A new yorki magyar színtársulat tagjai rendeztek ott tarka színpadot, mely minden tekintetben kitűnően sikerült. A közönség nem győzte a közreműködőket megtapsolni és különösen zajos ovációkban részesítette Thury Ilonát és Karacs Imrét, akik úgy szólóénekekkel, mint a kettősben magukkal ragadták a közönséget. Fölötte kedves volt Serly Ettuska, aki előbb a „Szórakozott kisasszony“-t, utóbb „Petikét“ mondotta el s naív egyszerűségével nagy hatást keltett. Horváth palócz dalait lelkesen megtapsolta a közönség és Fáy Zoltán is nagy hatást ért el szavalaival. László német és angol dalokat énekelt tetszés mellett. — A színészek e kísérlete bevágott s nem valószínű, hogy ezentúl minden péntek este rendeznek Tarka színpadot. A közönség örömmel fogja üdvözölni ezeket az inkább családias jellegű estélyeket, amelyeken a művészek is, a vendégek is fesztelenül mozoghatnak.

MEGKERÜLT FUTÓ BANKÁR. Megemlítettük hetekkel ezelőtt, hogy Deutsch urat, aki tudvalevőleg a megszokott mintára Perth Amboyban „bankároskodott“ s onnan a magyarok pénzével megszökött, Hollandiában elfogták. A jó madarat a napokban hozták vissza s átadták a bíróságnak. Valahára egy futó bankár, aki garázdalkodásaért megkapja majd a büntetését.

A MAGYAROKAT MINDENÜTT BECSAPJÁK. Ezen czim alatt május 17-én megírtuk, hogy Ujfalussy György úr 100 dollárra bebiztosította baleset ellen Maltreder Rezső chromeí honfitársunkat. Megírtuk azt is, hogy Maltreder elvesztette az egyik szemét s hogy, mikor a biztosítási összeget kérte, Ujfalussy úr elébb 38 dollárt — ígért neki, utóbb pedig semmit sem adott. A dolog perre került. Hunfalvy Hugó ügyvéd képviselte kárvallott honfitársunkat. Közben megírtuk a fenebb említett cikkünket. Az a cikk el nem tévesztette a hatását. A társaság még a tárgyalás előtt kiegyezett, azaz lefizette Hunfalvy ügyvéd kezeihez a 100 dollárt.

UTAZÓ ÜGYNÖKÖK

akik a pontos elszámolás iránt biztosítékot képesek nyújtani, előnyös feltételek mellett kerestetnek a Bevándorló részére. Jelentkezhetni személyesen vagy levélbelileg ezen czim alatt: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK.

UTAZÁS EURÓPÁBA. Már régebben megírtuk, hogy Haán R. M. honfitársunkat, a St. Regis szálloda tulajdonosát nagyapái öröm érte. Hogy ezt az örömet közvetlenül élvezze, Haán úr Európába utazott, hogy vejét, Diósy kapitány urat és ennek nejét, aki Haán úr leánya, Pécssett meglátogassa. Haán úr néhány hónapot fog Magyarországon tölteni.

BRAUN MÁRKUS LEVELE. Braun Márkus úr hazatérőben van Mexikóból, aho-va tudvalevőleg a legfontosabb misszióban, a törvényellenes japán bevándorlás ellenőrzésére lett kiküldve. Most Texas állambeli Eagle Passon van, ahonnan a következő levelet intézte hozzánk: *Kedves Szerkesztő Ur!* Sok Mexikóban töltött küzdelmes hét után végre megint az Egyesült Államok földjén vagyok és hosszú idő után először ettem jó ebédet. Egy honfitársunknak, Kranzthor Gyula úrnak vendége voltam s így az ebéd magyar volt minden ízében. Kranzthor úr feleségével és három gyönyörű leányával, akiknek legidősbike legközelebb egy mexikói mérnök felesége lesz, itt él. Ő előkelő üzletember. Szatmári születésű, neje pedig ungvári és véletlenül a feleségem és Kiss Emil new yorki bankár rokonaival meghitt viszonyban van. — Én legközelebb New Yorkban leszek s a viszontlátás reményében maradtam őszinte híve Braun Márkus.

BEKÜLDETETT.

Nyilt levél a rankini mulatság dolgában.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Nem vagyok a pennát kezelő ember, s még kevésbé vagyok a hírlapi polemianak barátja. Azonban becses lapjának folyó hó 17-én megjelent számában a „Színelőadás rendőri kordonnal“ című cikk — amennyiben annak éle egy oly kör ellen irányul, amelynek magam is tagja vagyok — rákényszerít arra, hogy az abban foglaltakat megvilágítsam.

Ismerve tek. Szerkesztő urnak igazságszeretetét, biztos vagyok benne, hogy ennek b. lapjában helyet szorít.

Ugyanis azt írja a cikkíró ur, hogy a rankini ugy-nevezett „toroköblögető“ társaság f. hó 13-án meg akarta akadályozni a rankini műkedvelő kör mulatságát, hát erre vonatkozólag a következőkben vagyok bátor megfélemleni: Folyó évi január hó 13-án Papp Miklós ur indítványára, egy a magyarság összetartását és művelődését célul tűző kör alakult meg Papp Kálmán ur üzlethelyiségében, amely kör a „Rankini, Pa. első magyar műkedvelő és önképző kör“ czimet vette fel (nem pedig „toroköblögető“). Ennek ellenében későbbben egy másik kör is alakult, és pedig a „Rankini, Pa. 48-as jellegű első magyar műkedvelő és önképző kör“ név alatt. És folyó hó 13-án az utóbbi kör rendezte a mulatságot, a kibocsájtott meghívójukban azonban feledékenységéből avagy nagyobb kö-

PAPP DEZSÓ ÚR

képviseli a Bevándorlót Passaicon. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt passaicai honfitársaink pártfogásába.

zónságszerzésből kifejedte a „48-as jelleget“ s így a meghívók a rankini első magyar műkedvelő és önképző kör neve alatt jelentek meg, ahogy azt az idecsatolt meghívó is igazolja. Ezt megtudván az előbb csatolt kör, előbb a Magyar Napilapban közzétett, kéalakult kör, előbb a Magyar Napilapban közzétett, később pedig falragason megjelent hirdetéssel világosította fel a közönséget arról, hogy a rankini első magyar műkedvelő és önképző kör nem rendez május 13-án mulatságot. Már most az összes amerikai magyarság ítéletére bízom azt, hogy nem volt-e joga a körnek ezt tenni, akkor, mikor egy más kör saját mulatságát nem a maga, hanem egy másnak a neve alatt hirdeti és bocsájtja ki meghívóját? Én azt hiszem, hogy joga volt. Azt mondja a cikkíró ur, hogy „gyerkőcökből álló kompánia“; erre nézve csak a' mondó vagyok, hogy rosszul van értesülve, mert ez a kör mind tisztességes, felnőtt fiatal emberekből és meglett emberekből áll. S ha ezen kör összejevetelén megjelenne — amennyiben mint rovatvezetőnek tán egy kicsit kötelessége is volna, vagy mi? — állításának ellenkezőjéről győződne meg. Ami pedig a rendőrség kivonulását illeti, abból egy betű sem igaz, mert arról a braddocki rendőrségen tudnak a legkevesebbet. Volt kirendelve ugyan két detektív, de nem azért, mert telefonálták őket, hanem azért, mert nehogy a mulatságon szeszest ital árusítsassék.

Ennyt az igazság kedvéért.

Tekintetes Szerkesztő urnak mély tiszteletem kifejezése után maradtam honfitárs

Küzdényi Aladár.

MEGHALT

A meggyilkolt McKinley elnök felesége.

Lapunk zártakor érkezik Ohio állambeli Cantonból a hír, hogy McKinley Vilmosnak, az Egyesült Államok vértanú-elnökének özvegye hosszabb szenvedés után meghalt.

Az elhunyt asszony férjének halála óta teljes visszavonultságban élt, egyre azt remélve, hogy a Gondviselés mihamarabb egyesíteni fogja őt szívének bálványával: meggyilkolt férjével. Vágya elvégre beteljesedett.

A temetésen, amely nemzeti gyászünnep lesz, Roosevelt Tivadar, az Egyesült Államok elnöke is részt fog venni.

RÉMES GYILKOSSÁG.

Örmény papot élve egy bőröndbe szorítanak.

Rémes gyilkosságot követett el New Yorkban két Sarkisian Pál és Masadian János nevű örmény. Egy görög keleti örmény papot, Káspár atyát, aki rendesen sok pénzt hordott magával, beleszorítottak egy bőröndbe és ráültek, míg a szerencsétlen pap meg nem fuladt.

A bőröndöt ott hagyták a lakásukon, ők pedig megszöktek. A hullára hétfőn akadtak. A tettesek kilétét kinyomozták ugyan, de őket magukat eddig kézrekeríteni nem bírták.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO. W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

ANGOL GYARMATOK. Megindult a mozgalom, hogy a déli államokban, ahol a négermunkásokkal nincsenek megelégedve, angolokat telepítsenek le. A dolgot az üdv hadserege veszi a kezébe s az angol kormány is élénken érdeklődik a dolog iránt. Az üdv hadserege kivándorlási osztályának kimutatása szerint az utolsó hat esztendőben 26,000 munkanélküli embert küldött Canadába, ahol, a canadai kormány szerint, kívánatosabb bevándorló nincsen. Ehhez hasonló módon akarnak az Egyesült Államok délvidekei is telepíteni.

GYERMEK ÉS PATKÁNY. Brooklynban a rendőrségen jelentkezett Ferraro P., karján egy három esztendős kis fiúcskával, akinek arca össze volt marva. Ferraro elmondta, hogy a gyermek mostohaanyja a gallérjával megszökött s a kis fiút a pinczébe zárta négy nap előtt s csak most tudott ő, a megesalt férj, a gyermek atyja ráakadni. A kis fiút a rendőrség elhelyezte, a szökevény párt, mely egy csomó pénzt is elvitte a férjnek, Ferraro és a rendőrség keresik.

FŐ A PIPA. Plonk János a Pennsylvania állambeli York mellett haladt a Northern Central vasut egy kocsiján. Munka közben — Plonk fékező volt — megesusztott és a haladó kocsik közé esett. A kerék az egyik lábát többször elmeteszte, a másik pedig súlyos zúzódásokat szenvedett. Plonk egy pillanatra a csonka lábra nézett s mikor látta, hogy nem tud magát segíteni, előkotorászta nagykeservesen a pipáját, megtönte és rágyújtott. Pipázva szállították a kórházba és talán a másvilágra is pipázva fog menni, mert felgyógyulásához alig van remény.

FÉL A FELESÉGÉTŐL. Bielik János, egy new yorki emberke, aki csak 98 fontot nyom, szomorú arccal jelent meg a rendőrbíró előtt. Panaszkodott, hogy a felesége, aki 250 fonttal dicsekedhetik, minden áldott nap, mintha azt előírás szerint tenné, alaposan megrakja őt. A 98 fontos férj azután megunt a sok verést és megszökött 250 fontos feleségétől, mire ez elfogatta. A bíró visszaküldte a rettegő férjet a harcziás feleséghez.

FELMENTVE. Négy esztendővel ezelőtt történt, hogy Jacksonban, Kentucky államban Cockrillt a törvényszéki palotában elölték. Hire futott akkor egy összeesküvésnek, melynek tagjai mind csupa előkelő és magas állású emberek. A hír szerint az összeesküvők Cockrillt, Coxot és Marcumot akarták meggyilkolni. A három ember azóta csakugyan gyilkos kezeknek esett áldo-

zatul. Az összeesküvőket elfogták s az egyik ellen, Hargis volt bíró ellen most tartották meg a főtárgyalást. Hargist, akit a Marcum elleni gyilkossági perben nem bűnösnek mondtak ki, ebben a perben is felmentették.

SZINÉSZNŐ A BÖRTÖNBEN. „En vagyok a világ legszerencsétlenebb teremtese. Megöltem az egyetlen embert, akit igazán szerettem.“ Így sóhajtott fel a Connecticut állambeli Bridgeporton a börtönben a szép Neil Goldie színésznő, akit elítéltek férjgyilkosság miatt. A szerencsétlen asszony elmondta, hogy férje, akit ő imádott s aki őt viszontszerette, elkorhelyesedett s mikor részegezen hazatért, ütötte, verte őt. Mikor egy alkalommal ismét nekitámadott a feleségének, az önvédelemből felkapott egy vékony nyelű esernyőt s a férje felé dőfött. Az esernyő vége a férj szemébe hatolt s ez halálát is okozta.

VILMOS FIA PRINCETONBAN. Már szinte komolyan sem lehet venni ezeket a híreket, melyek Vilmos császár fiának amerikai iskolázatásáról szólnak. Egyszer arról szólt a hír, hogy Ágost Vilmos jön ki a Harvard egyetemen egy esztendőt eltölteni, majd pedig Albert herceg készülődik hol az egyik, hol a másik amerikai egyetemre. Legutóbb a princetoni híres egyetemen jár a császárnak egy megbízottja, aki Albert hercegnek egyengeti az utat. Ágost Vilmos herceg ugyanis lemondott a tanulásról a házasság kedvéért.

ÖREG EMBER NEM VÉN EMBER. Ifjúnak érezte magát a Sag Harborban, Long Islandon lakó 91 esztendős Oldershaw Oliver, aki két házasság és a polgárháború viharait keményen kiállotta. Gondolt egyet és feleségül vette a 71 éves Schreeve Emmát, mintegy bizonyítékául annak, hogy „öreg ember nem vén ember.“

HIVATLAN VENDÉG AZ ESKÜVŐN. Scher Jakab new yorki lakos már a pap előtt térdelt a menyasszonyával, amikor a vállára nehezedett egy hatalmas kéz és hangzott a szó: „Scher Jakab, a törvény nevében letartóztatom.“ És vitték Scher Jakabot a dutyiba. A boldog vőlegény, aki egész életében nagyon szerette a szépet, könnyelműen osztogatta a házassági ígéreteket. Nabilow Máriát is boldogította egy ilyen meggondolatlan ígérettel, amit az komolyan vett és várt az ő Jakabjára, amíg csak meg nem tudta, hogy az más leányt visz az oltár elé. A megesalt leány elfogatta a esapodár legényt, akiért a násznép tette le a 200 dollár kezességét, csakhogy az esküvőnek vége legyen és a lakoma kezdetét vehesse.

A Nagyvilágból

A FRANCZIA MISSIONÁRIUSOKAT megfosztották Kinában az állami segélytől. A misszionáriusokat már 50 esztendeje segívezi a francia kormány s ennek az elhatározásnak minden valószínűség szerint a Vatikán és Franciaország közötti feszültség az oka.

FORRADALOM PERZSIÁBAN. A perzsa sah öccse vágyik a trónra. Fellovalta a nomád törzseket, katonaságot gyűjt és az ország egy részét elárasztotta kiáltványokkal. Reschtben valóságos anarchia uralkodik. Perzsiának Oroszországgal gyűlt meg a baja legutóbb, mikor Reschtben orosz alattvalókat gyilkoltak meg a forradalmárok. A perzsa kormány most telket ajánlékozott az orosz kormánynak, amelyre a tervbevett konzulátus számára építenének palotát.

NÉMET ROKONSZENV. Egy budapesti kábelsürgöny jelenti, hogy a német császárné főudvarmestere, Mirbach gróf ott tartózkodott napokig, mely alkalommal természetesen egy újságíró meginterjuvulta. A gróf elmondta, hogy a német udvar rokonszenvezik a magyarokkal. Az újságíró kérdésére elmondta azt is, hogy a császár fia, Eitel Frigyes jól beszél magyarul. Ez az interjuvolás persze felelevenítette azt a régi hírt, mely régebben egész Európát bejárta, hogy a német császár azért taníttatta a fiát magyarul, hogy majd idővel ez legyen a leghathatósabb ajánlat a Habsburgokkal szemben, mikor ellenük mint magyar trónkövetelő akar fellépni.

KATONASZÖKEVÉNYEK. Az Uskuban állomásozó 1000 katonából mintegy 500 teljes felszerelésével együtt megszökött napok előtt és mindeddig még csak 50 embert voltak képesek elfogni. A szökés oka állítólagosan a rossz ellátás és a durva bánásmód.

A KAPITÁNY BÜNE. A Hamburg—amerikai vonal Princessin Viktoria Luise nevű hajója tudvalevőleg nemrégiben zátonyra futott s a kapitány, aki belátta, hogy a dolog az ő hibájából történt, kabinjában ment és föbelötte magát. A bíróság a vizsgálat befejezése után az ítéletben azt mondta, hogy a kapitány mulasztásából kifolyólag történt a dolog, amennyiben két világító tornyot összetévesztett és helytelen irányt vett s emiatt futott zátonyra teljes gőzzel a hajó.

MUNKÁT KERES.

Tanult épület és butor asztalos állandó munkát keres. Beszél magyarul és németül. Czim: Joseph Szabó, 429 Huron st., Elyria, Ohio. 2

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.
Kiadja a "Bevándorló" ujságvállalat

Szerkeszti
SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.
Pittsburgi iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre \$3.00
Egy. Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.
Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Edited by
MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.
Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— A tótok Michigan állambeli Detroitban most tartották szövetségüknek évi főgyűlését. E főgyűlésen *százhuszonezer dollárt* szavaztak meg egy Pittsburgban építendő otthonra a szövetség tagjai számára. Leszük el a tót vezérek tikkát az — amerikai magyar szövetség javára.

— Ferenc József azt kívánja, hogy Roosevelttel Tivadart válaszszzák meg ismét az Egyesült Államok elnökévé. Ugy tetszik, hogy Ferenc József inkább szívén hordja az Egyesült Államok dolgát, mint Magyarországot. Azoknak szívből kíván egy derék és igazságos elnököt, Magyarországnak pedig egy csipetnyi alkotmánybiztosítékot sem akar adni.

— Sohasem hittük, hogy annyi rendjel él fér egy — pelenkán. A mult héten megszületett spanyol trónörökös mindjárt születése után megkapta az aranygyapjas rendet. Most pedig a Pelayo keresztet fektették a pelenkájára. Sziklaeros bizonyos amerikai magyaroknak a szíve, hogy ebbe bele nem szakad irigységéből.

— Gould Howard, a new yorki nábob, kerék egy milliót ígért a feleségének, ha kiszabadítja őt a házasság jármából. Annak idején ugyanannyit költött, hogy bejusson. Akkor elfogadta az asszony a milliót, most — többet akar.

— Bell Jánost, aki egy orvost meggyilkolt, halálra ítélték a minap. Mikor kimondták fölötte az ítéletet. keserűen felkiáltott: „Soha el nem ítélték volna, ha annyi pénzem lett volna, mint Thaw Harrynak.“ Azért mégis a siralomházba vándorolt, míg

A BEVÁNDORLÓ

Thaw védelmére újabb milliókat folyósítanak.

— Upton Sinclair, az amerikai regényíró Budapesten jár. Tanulmányozza a kávéházi életet, hogy a magyarok „ledér“ életmódjáról könyvet írjon. Meghurcolják hát megint majd a magyarokat.

— Pedig hát Sinclair úrnak hálásabb tárgya kínálkozik a saját hazájában. Itt sokkal több a piszkos koresma, mint Budapesten a fényes kávéház. Az amerikai azért megy a piszkos koresmákba, hogy igyék. Budapesten azért ülnek a csillogó kávéházakban, hogy ujságot olvassanak és a legtöbb esetben üzletet lebonyolítsanak. Hanem azért Sinclair „tisztá“ szemében a magyar ember — ledér.

FÖLFELE ZÜLLÉS.

A „Pesti Hírlap“ egy cikke.

Egy elmés, okos magyar asszony, aki, ritka kivételkép le is tudja írni a maga elmés ötleteit, mély és magas gondolatait: könyvet írt a magyar társadalom egy sajtósági osztályáról, nevezvén annak sorsosait „fölfelé züllőknek“.

Ugy lehet, nem ennek a regénynek a keretébe vás, mégis magát a „fölfelé züllés“ procezzusát juttatja eszünkbe egy, már évek óta a nagy nyilvánosság előtt kínos vergődéssel végbement „letérés“, melynek egyik, az utolsó közlő való mozzanata, a hősek szinte kötelező „eltünése“ a mai napon kerül belé a főváros botránykrónikájába.

Az egyén kiléte, mivolta érdektelen, lényegtelen. Minden tartózkodás nélkül érezhetünk, mutathatunk az „ember“ iránt annyi részvétet, amennyit a felebaráti szeretet parancsol.

Még odáig se tartozunk elmenni, hogy elmormogjuk az obligát „kár érte!“, „jobb sorsra volt méltó“ sajnálkozási szölamokat. Az igazat megvallva, nem nagy kár volt biz' ő érte s egyhamar nem ismerjük köz-, vagy magánérényét, mely kedvezőbb végezetre tette von' érdemessé.

A typus azonban, melynek kifejezett, élesen határozott képviselője volt, megköveteli, hogy a magyar közélet oknyomozó krónikása elemző részletességgel foglalkozhék vele.

Eredetét illetőleg vissza kellene mennünk a koresés álképződésnek embriójáiáig. Odáig, hogy az 1848-ban végbement politikai forradalomnak se gazdasági, se kivált társadalmi része nem folyt le lege artis, mint ahogy a természetben mindenféle fizikai vagy pszichikai megrendülésnek, átalakulásnak a maga céljához, rendeltetéséhez mérten ki kell bontakoznia.

Az arisztokratikus rendi nemzet helyébe nem lépett a demokratikus polgári nemzet s ennél fogva maga a társadalmi felfogás sem fejlődhetett, izmosodhatott meg abban a civilizatórius irányban, jellemmel, mely az igazi demokracziának, tartalmas szabadelvűségnek éltető levegője.

Alképletek, hamisított gentry, hivatali, vagyonszertok keletkeztek, melyekhez újabb alkotmányos életünk négy évtizede alatt a politikai, szorosabban a parlamenti előkelőség járult.

Érdekes, olykor mulattató naivitása ennek a mi kezdetleges társadalmi közszellemünknek, hogy a népképviselő elvére egy ujdonsült osztályelölítélet légvázat építette fel.

Mintha bizony az előkelőségnek, ennek az intus érzületől, értelmiségtől, neveléstől függő személyes kvalitásnak akárcsak mázas látszatával is ruházhatja fel a ripók falusi kortest, széltoló és szellemes pesti prókátort annyi amennyi jóhiszemű, vagy okkal-móddal jobb meggyőződésre terített, ha nem en bloc megvásárolt paraszt szavazata!

Holott a ripók ripók marad, a gézengúz nem válik gentlemanné, akár ha életfogytiglan tenyerén hordja is a megtévedt, vagy perverz népszerűség.

Ugyan megköszönénk annak a nyájas idegennek, aki a magyar társadalom intellektuális, karakterbeli, tehetség, tudás szerint való előkelőségét például a mai parlament színvonala után akarná megítélni.

Am azért az egyes padok kvalitásának megcsappanásával nem hanyatlott magának a törvényhozó testületnek s a képviselői állásnak társadalmi tekintélye.

A képviselő ur, legyen bár egy neveletlen tökfílkó, minden léptében gyanús, kapzsi szerencsevadász, bizonyos nimbusztól övezett alakja a magyar társadalomnak.

Ugynevezett „befolyása“ értékes és könnyen értékesíthető tőke, társadalmi kiváltságainak se szeri, se száma, összeköttetései a folyosói és klubbeli bratyzás révén egyenesen szédítők.

Cél: mely érdemes központja minden komoly stréberségnek.

Ez a legkifejezettebb, legtartalmasabb vágyfokozat a fölfelé züllők népes osztályának.

Erre törtet, csörtet észszel, ész nélkül, pénzzel, pénz nélkül, kifeszített könyökkel, hétrét görbedt gerinczsel száz, meg száz fiatal fiskális, aki éles és épen nem szemérmes pillantással áttekinti mindazt a megmérhetetlen hasznot, könnyebbséget, melylyel a parlamenti szerepelgetés a komoly, tisztességes munka fölött akár a társadalmi pozíció, akár a vagyonszerzés lehetőségére, elérési gyorsaságára nézve bír.

Számos, sőt számtalan példa csábit, akár a népet a kivándorlásra. Jóformán rá lehet mondani, hogy ez a magyar társadalom intelligens munkásainak kivándorlása a parlamenti Eldorába.

Hány, meg hány ismert, nagyra tartott szerepvivője volt, van és fájdalom, lesz a magyar parlamentnek, akit csupán az idején való bejutás tett urrá, nagy vagyon és köztekinély szerencsés szerzőjévé, holott egyéniségében éppen semmi arravaló minősültség még mikroszkópikus vizsgálat vagy törvényeski vegyelemzés útján sem „találhatódik.“

Szinte kívánatos, a közérköcs, a tehetség, a munka megingott becsületének nagy nemzeti érdekéből szükséges koronkint egy-egy szenzációs, megrázó letérés. Féluton megállit, vagy a megkezdett utiké-szüllődsről lebeszél egynehány igazán jobb sorsra méltó fölfelé züllőt, ha látja, hogy ez az evoluczió nem mindig megy simán, veszélyes, síkamlós fordulatok vannak, ahonnet halálos örvénybe zuhan az is, aki már-már in optima forma „homme arrivées“nak tetszett.

A társadalmi, üzleti előnyök kiváltságos jogcíme nem lehet a képviselőség. Az élet izgalmas, gyötrelmes handicapjében mi egyéb munkások nem adhatunk x. font súlykedvezményt azoknak a versenytársainknak, akik esetleg a parlament háromszínű dreszében ugranak el a megélhetés startjától.

HA BETEG!

és szüksége van megbízható orvoságokra, úgy forduljon bizalommal
ERPF ARTHUR
óhazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szepítők és pipere cikkek.
Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Pósta megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:
LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

NEM FOGSZ SOHA SEMMIRE
SEM MENNI
ha nem beszélsz

ANGOLUL

Ha tanulni akarsz, keresd fel

CORTINA

NYELVÉSZETI AKADÉMIAJÁT
44 West 34-ik útca, New York
Harlemi fiók: 23 East 125-ik útca
Alapított 1882-ben.

GYORS ÉS KÖNNYŰ MÓDSZER
Tanulók feltűnően rövid idő alatt bármily nyelvet megtanulnak.

A BEVÁNDORLÓ

KIVÁNDORLÁS KORLATOZÁSA.

A belügyminiszter a kivándorlás csökkentése érdekében legutóbb két körrendeletet adott ki. Az egyikben közli az Egyesült Államoknak a bevándorlást szigorító törvényeit, a másikban pedig az Adria tengerhajózási részvénytársaság hirdményeinek eltávolítását rendeli el.

Az első rendelet szerint az Egyesült Államokba érkezettől eddig szedett fejadó két dollárról négy dollárra emeltetett fel. Az Egyesült Államokba való becsátástól az 1903. évi bevándorlási törvényben felsoroltakon kívül az új törvény még a következőket zárja ki: 1. gyengeelméjűeket, tuberkulózisban szenvedőket s azon személyeket, akik, bár nem sorozhatók a kizártak osztályába, de a megvizsgáló orvos által oly elmebeli vagy testi fogyatkozásban levőknek találhatók, amely fogyatkozás esetleg az illető egyén kereső képességét befolyásolhatja; 2. nemcsak a büntetben és erkölcsi romlottságot feltételező vétségben elmarasztalt (elitelt) egyéneket, de azokat is, akik ily büntet vagy vétség elkövetését beismerik; 3. nemcsak a többnejűeket, de azokat is, akik beismerik, hogy a többnejűségben hisznek; 4. a 16-ik életévüket be nem töltött gyermekeket, ha nem szülői kíséretben utaznak. — Tilos az Egyesült Államokba idegen nőt prostitúció vagy egyéb erkölcstelen czélből bevinni, és bárki, aki idegen nőt az említett czélből közvetlenül vagy közvetve mégis bevisz, vagy annak bevitelét mégis megkísérlé, avagy bárki, aki olyan idegen nőt bármilyen házban, vagy egyéb helyen tart, vagy tartani megkísérel, a beviteltől számított három éven belül minden ilyen egyes esetben büntetett követ el és 1—5 évig tartó elzárással és 5000 dollárig terjedő pénzbírsággal büntetendő; azon idegen nő pedig, aki az Egyesült Államokba való megérkezésétől számított három éven belül mint egy*rosz ház lakója, vagy prostitúciót üzve találhatók, az Egyesült Államokból, mint törvényellenesen ott tartózkodó, hazaszállítatik Szerződéses munkásoknak az Egyesült Államokba való bevitelét az új törvény vétségnek minősíti s mint olyant bünteti. Az az idegen, aki az Egyesült Államokban közteherré vált, vagy aki a törvény ellenére ment be, az új törvény rendelkezése szerint nem két, hanem bejövételének időpontjától számított 3 éven belül hazájába visszaküldhető. A miniszter meghagyta az összes közigazgatási hatóságoknak, hogy ezt a szigorított törvényt szokásos módon tegyék közhírré és az utlevél lapok kiállításánál, illetve láttaozásánál e körülményt jegyezzék fel.

A belügyminiszter második rendelete így szól: Az a panasz emeltetett, hogy az Adria magyar királyi tengerhajózási részvénytársaság, mint a Cunard Steamship Company Ltd. helyettesének hirdménye, a közséházakban, vasuti állomásokon, korcsmákban s általában nyilvános helyiségekben vannak kifüggesztve és közszemlére kitéve. Mután e hirdményeknek a közhelyeken való kifüggesztése nagyon alkalmas arra, hogy a népet kivándorlásra csábítsa, felhívom, hogy az említett hirdményeknek a nyilvános helyekről való azonnali eltávolítása iránt intézkedjék.

E rendeletek közzététele mindenesetre helyes, csak azt nem értjük, miért irták föléje a hazai lapok: A kivándorlás korlátozása. Van-e ember, akit a fenti rendeletek megakadályoznak a kivándorlásban? Munkát rendeljen a kormány, meg kenyeret, ezzel lehet csak korlátozni a kivándorlást.

A szereplési viszketegnek ez a kóros fajtája ki mondhatatlan károkat okoz magában a parlamentben is, ahová bejuttat valójában méltatlan elemeket. Erkölcsmoriból hatása, főleg az elért sikereknek ismeretes mindazok előtt, akik aggódó szívvel figyelik meg a magyar társadalom vezetés hajlamát a nyegleség, léhaság dekadens irányára felé.

Ebből a szempontból adja, hogy olykor akadjanak Nessi Pálok, akiknek bukása a csillámló felszínről az ismeretlen mélységekbe való eltűnése egy erőteljes, egészséges ököicsapás brutális és kijózanító igazságával kell hogy hasson mindazokra, akik még mucsenek gyógyíthatatlanul beháborodva a felfelé zullás mániájába.

Szó sincs róla, mint minden, a köz- vagy magánéletben elfoglalt méltóságnak, pozíciónak, a parlamenti tagságnak is meg vannak a maga tiszteleti jogai.

Csakhogy, ami az állásnak szól, azt nem kell és nem szabad összetéveszteni az arra esetleg érdemetlen emberrel.

Igazán demokratikus berendezésű és szellemű nemzet életében az ilyen vaskos tévedés alig is fordulhat elő.

A politika: politika. Senem üzlet, se pedig nem társadalmi rang.

Mihelyt ez az éles, józan disztinkció a mi közfelfogásunkban is meghonosul, tartósan és elevenen meggyökeresedik, a képviselőség el fogja veszíteni azt a vagyoni természetű, társadalmi hiúságokkal kecsesgető charme-ját, mely ma annyi hivatlan, idétlen ambíciót felé csábít.

A nyegleség, urhatnáság ezen csodjének pedig óhatatlanul meg lesz a nyoma a magyar társadalom realisabb, demokratikusabb, igazán polgári kifejlődésében is.

FERENCZ JÓZSEF

Szeretné, ha Roosevelt megmaradna elnöknek.

Említettük már, hogy a gazdák nemzetközi egyesületének delegátusai Bécsben gyűltek egybe értekezletre.

Amint most Bécsből kábelezik, Ferencz József pénteken fogadta a delegátusokat és feltűnően sokáig beszélgetett Wahl úrral, aki az amerikai földművelőket képviseli az értekezleten.

Beszélgetés közben Ferencz József a következőket mondotta: Kormányuk sokat tett a földművelés érdekében. *Roosevelt szilárd jellemű férfiú. Sajnálom, hogy nem akar megmaradni hivatalában. Óhajtanám, hogy választassa meg magát újból.*

Talán teljesíteni fogja Roosevelt Tivadar az osztrák császárnak kívánságát.

CZIRÁKY ANTAL úr

képviseli lapunkat South Bethlehemen és környékén. Előfizetéseket felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink pártfogásába.

A Bevándorló kiadóhivatala.

REICHMAN TIVADAR úr

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESÜLT ERŐVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ó-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai adó levéllettel.

VESZÜNK ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKAREK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA. Négy százalékos betét számlára.

Két százalékos csekk számlára. ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvános nyugtázás hetenkint.

Kellemetlenség elkerülése céljából ezentúl minden héten e helyütt fogjuk nyugtatni a „Bevándorló“-ra való előfizetéseket. A ki az egyik héten akár ügynöknek, akár posta útján fizetett s e fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizettek Bridgeporton, O., Delnich Károly, Martins Ferryn Bácskay Miklós, Lukács András, Bartonban Balázs Gábor, Górs Sámuel, Benwoodon Erős István, Nagy Mihály, St. Clairsvillen Lendvay István, Pulay József, Englewoodon Nagy Endre, New-Brunswickon tisz. Hámorszky Pál, Fodor M., South Riveren Raksányi József, Woodvillen Homola B., Johnstownban Pávelka János, Hajdú Péter, Szabó József, Holzman S. és fia, Kövér Márton, Kövér S., Kriston József, Teleki József, Juhász Mihály, Swattek József, East Toledoban Simon P. Gyula, Nagy János, Galambosi Pál.

Félévre fizettek New Yorkban Császár Kálmán, Cropsey Géza, Lansingon Pogány János, Martinsferryn Szentmárton Iván, Ábrahám Dezső, Jacob Gyúna, Kozma Mihály, Béni János, Nemes János, Pető Sándor, Ivans Andí, Krelik Mihály, Réti Bálint, Benwoodon Kiss József, Nagy Mihály, Ifjúsági kör, Wheelingen Tóth Mihály, Maynardon Pócsik Lajos, St. Clairsvillen Major János és Major Sándor, New-Brunswickon Juhász József, Windbergen Joody L., Korupesák Ede, Woodvillen Szabó L., Johnstownban Kristóf Ferencz, Rev. Kovács Béla, Béler R. Gyula, Hornyák József és Siváki János, East Toledoban Mikstáj János, Rev. Eller Ferencz, Kovács János, Rev. Boros Jenő, Budapestben Patay Gyula, Kemenes Högyészen Holbok Sándor.

Háromnegyed évre fizetett New Brunswickon Szebeczey plébános, Martins Ferryn Sztár G. János.

UTAZÓ ÜGYNÖKÖK

akik a pontos elszámolás iránt biztosítékot képesek nyújtani, előnyös feltételek mellett kerestetnek a Bevándorló részére. Jelentkezhetni személyesen vagy levélbelileg ezen cím alatt: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK.

RAJCS ZOLTÁN úr

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

BEJCZY SÁNDOR

delrayi bankja a legrégebb Michigan államban. Pénzt küld biztos felelősség mellett. Házójegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalonüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCZY, 2112 River st., DELRAY, Mich., SAJÁT HÁZÁBAN.

A BEVÁNDORLÓ

Hazai Dolgok

A miniszterelnök beteg.

BUDAPEST. Wekerle Sándor miniszterelnök egy idő óta gasztrikus bántalmakban szenved, minélfogva szombaton orvosi tanácsot vett igénybe. Az orvosi vélemény szerint a miniszterelnöknek külföldi fürdőbe való utazása elkerülhetetlen volna. Minthogy azonban a miniszterelnök elkerülhetetlennek véli, hogy már a küszöbön álló nagyfotosszerű tárgyalások miatt sem szabad távoznia a fővárosból, olyan kurát rendeltek számára, amelyet szükségéből itt is követhet, de amely annyi időt vesz igénybe — a miniszterelnöknek naponta hosszabb gyalogsétákat is kell tennie — hogy a kabinet fejének e háromheti marieuban kura tartama alatt csakis szorosán vett hivatali ügyeinek ellátására kell szorítkoznia és tartózkodnia mindazoktól a kihallgatásoktól, a melyek rendes időben minden pihenőjét igénybe veszik. Egyelőre tehát a miniszterelnök senkit sem fogad.

Nessi Pál megszökött.

BUDAPEST. Nessi Pál dr. volt országgyűlési képviselő és fővárosi ügyvéd, miután többrendbeli sikasztást követett el, megszökött a fővárosból. A szerencsétlen ember már évek óta állandóan pénzzavarban volt s szorongató hitelezőit és a saját szükségleteit is ügyfeleinek behajtott pénzeivel akarta kiegyenlíteni. Nessi Pál irodája nem volt igen jövedelmező s így a könnyelműen elköltött pénzekkel nem is tudott elszámolni. Mikor azután mind jobban tarthatatlanná vált a helyzete, elhagyta a fővárost. A bíróság körözölevelet adott ki. Nessi Pál szökésére

vonatkozik a Pesti Hírlap „Felfelé züllés” című czikke, amelyet más oldalon közlünk.

Nagy lopás a Török-gyógyszertárban.

BUDAPEST. Török József, a Király-utca 12. szám alatt levő gyógyszertár tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy gyógyszertárából nagy mennyiségű orvosi szerek, szappanok, drága illatszerek s egyéb drogéria-árak tűnnek el. Hónapok óta figyelik a tolvajt, de nem tudtak a nyomára jönni. Az ügyet Keresztessy Gyula rendőrfogalmazónak adták ki nyomozás végett. Keresztessy, Sarkadi detektív segítségével napok óta megfigyelte a gyógyszertárban történeteket és a minap észrevették, hogy egy hordár nagy csomaggal jön ki a gyógyszertárból. A detektív nyomon követte a hordárt és látta, hogy az a Rákóczi-ut 64. szám alatt levő házba megy be egy legénylakásba, ahol Tüchler Szilárd bugyi születésű gyógyszerész lakik. Sarkadi a fiatalembert előállította a főkapitányságon, ahol nyomban kihallgatták. Tüchler kezdetben hallani sem akart a lopásról, de a nyomozás során beszerzett adatok felsorolása után beismerte, hogy ő lopkodta az értékes árukat a gyógyszertárból. A házkutatás alkalmával több mint 10,000 korona értékű árut találtak Tüchlernél egy ládában elrejtve. A fiatal ember mintegy háromnegyed év óta folytatta bűnös üzelmét. Vallomása során elmondotta, hogy könnyelmű társasága miatt került a bűn útjára. Atyja vagyonos szállodatulajdonos és megyebizottsági tag, aki kezdetben 240 koronával támogatta őt havonként, de ezt az összeget később megvonta tőle, mert rendkívül költséges életmódot folytatott. A lopott árut eladta Sugár An-

dor droguistának, akinek Tökölly-út 7. sz. alatt van üzlete. A bűnös úton szerzett pénzen Tüchler folyton dorbézolt. Éjszakáról-éjszakára a Wertheimer-féle éjjeli mulatóban dőzsölt egy Takács Erzsébet nevű leánnyal, aki a kedvese volt. Azonkívül igen sok pénzt vesztett a lóversenyeken. Költséges passzióit csak úgy tudta fedezni, hogy meglopta főnökét. A vallomás alapján beidézte Sugár Andort is. Sugár elmondotta, hogy Tüchler furfangos módon hálózta be, hogy vegye meg tőle a lopott árukat. Ele-

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikknek FALKENSTEIN SOMÁ-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló” new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

Little Hungary

A chicagói magyarok találkozási helye

WEINBERGER M.

földszinti vendéglőjével kapcsolatos kávéháza
205 West Madison street, — Chicago, Ill.
(Green street sarkán.)

Chicago látványossága. Európai kényelemmel berendezett kávéház. Külön olvasó és játéktér. Legmodernebb tekeasztalok. Hazai és itteni lapok. A kitűnő kiszolgálást a magyar tulajdonosnak negyven éves tapasztalata biztosítja.

Paradicsomi Otthon

AKI PARADICSOMI OTTHONT AKAR MAGANAK TEREMTENI, AKI FÖLDVÉTELEN NYERÉSZKEDNI AKAR KIS PÉNZÉVEL,

RAGADJA MEG AZ ALKALMAT

LONG ISLANDON, MELYEK FÖLDJÉT MÁR MOST KERESIK MINT A NEW YORKHOZ LEGKÖZELEBB FEKVŐ LEGÉRTÉKESEBB FÖLDET, VAN

ROCKVILLE CENTRE

EGY KÉSZ VÁROS, ISKOLAKKAL, TEMPLOMOKKAL, ÜZLETEKKEI, GYÖNYÖRŰ UTCÁKKAL ÉS TEREKKEL, MINDEN KÉNYELEMMELE.

OTT AJANLUNK TELKET MEGVÉTELRE.

EGY-EGY TELEK ÁRA KÉTSZÁZ DOLLÁRTÓL KEZDVE.

KÖNNYŰ FIZETÉSI FELTÉTELEK.

Forduljon mindenki levélben vagy személyesen a társaság magyar képviselőjéhez:

Mr. JULIUS TENNER

215 MONTAGUE STREET, ROOM 417, BROOKLYN, N. Y.

aki magyar nyelven szívesen ad mindenkinek felvilágosítást.

Florence Park Realty Co.,

215 MONTAGUE ST.,

BROOKLYN, N. Y.

inte szegény egyetemi hallgatónak mondotta magát Tüchler és azt állította, hogy a gyógyszerárúkat egy tönkrement rokonától vette potom áron s azért akar olesón tuladni rajta. Kezdetben vonakodott az árúkat megvenni, de utóbb megszánta a fiatal embert és napról-napra vásárolt tőle. Sugár sirva panaszkodott, hogy Tüchler vitte rá a bűnre. Most tönkre van téve a jövője. Völegény és nemsokára lett volna az esküvője. A rendőrség a két bűnös fiatal embert előzetes tartóztatásba helyezte és az iratokat áttette a bünető bírósághoz. Török állítása szerint az összes ellopott árúk értéke meghaladja az ötvenezer koronát.

Bonyhád község mozgalmá.

BONYHÁD. A nagyközség népgyűlést tartott a vasuti állomásnak a községhez való közelebbhozatal ügyében. Az állomásig ugyanis három és fél kilométer az út. A népgyűlésen elhatározták, hogy Weber János országyűlési képviselő vezetése alatt 100 tagú küldöttség megy Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez és államtitkárához, Szierényi Józsefhez, a község kívánságának érdekében. Azt hiszszük, hogy a küldöttség útja nem lesz hiábavaló, mert hiszen csak természetes, hogy egy fejlődni akaró nagyközségnek, mint amilyen Bonyhád is, megmérhetetlen gazdasági hátrányára van egy három és fél kilométernyire eső vasútiállomás. A kereskedelmi miniszter bizonyára méltányolni fogja e szempontot és figyelmen kívül hagyja, hogy Perczel Dezső is — bonyhádi.

Klasszikus hullaszállítás.

BRASSÓ. A város mellett van a gyönyörű fekvésű, fenyvesekkel borított Noa nyaraló s ennek az erdejében találtatott a minap egy feloszlásnak indult holttest. Hónapok óta ott heverhetett már az erdőben, amikor ráakadtak s a titokzatos leletről jelentést tettek a hatóságnak. A bíróság részéről Császár Béla vizsgálóbíró és dr. Kiss Tivadar törvényszéki orvos mentek ki a helyszínére. Minthogy a boncolást ott az erdőben megajteni nem lehetett, gondoskodni kellett a hullának a távolabb fekvő községbe való beszállításáról. Hivattak tehát két-három oláh parasztot, de mikor ezek meglátták a feloszlásnak indult holttestet, úgy megijedtek, hogy ezer keresztet vetve, rémülten elfutottak. Hiába volt minden kísérlet, hogy az oláhságtól lakott környéken embert kapjanak, viszont meg a hullát is be kellett szállítani boncolás végett. Mit volt mit tenni? A

vizsgálóbíró és a törvényszéki orvos gondoltak egyet és a holttestet elszállították ők maguk. Szépen begöngyölték a feloszlásnak indult testet egy lepedőbe, aztán a vállukra vették a kellemes terhet és megindultak. A falu népe ugyanesak bámult és hüledezett, mikor az urakat a holttesttel beérkezni látta a község házára, hol a boncolás most már akadálytalanul megtörténhetett.

Fegyelmi elől a halálba.

DEBRECZEN. Lichta László 35 éves, családos magyar államvasúti hivatalnok, a ki ellen nyilvános útczai botrányért fegyelmet indítottak, szublimát-pasztillával mérgezte magát. Állapota életveszélyes.

Öngyilkos kórházi beteg.

ESZTERGOM. Grotta Vilmos magánzó a kórházban ápolhatta magát. Hogy fizetnie ne kelljen, a rendőrségnek bejelentette, hogy a párkányi úton kirabolták. Mielőtt azonban vizsgálatot megindították volna, a kórterem ajtajára felakasztotta magát.

Kellemetlen személyesere.

GYŐR. Minap este a Royal-szálló éttermében kinos eset történt, amelynek nagyon könnyen végzetes következményei lehettek volna. Az egyik asztalnál Purgly földbirtokos és Hegedüs iskolaigazgató vacsorázott, míg az átelleni asztalnál egy idegen úr ült, aki folytonosan Purglyt fixirozta. Purgly és Hegedüs 12 óra felé távozni akartak, amidőn az idegen Purgly elé lépett és németül megszólította:

— Ön Klobucsár tábornok, aki miatt nekem mint tüzérkapitánynak nyugdíjba kellett volna mennem. Az a szerencséseje, hogy kegyelmi kérvényemet kedvezően intézték el, különben lelöttem volna önt!

és, hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon, revolvert rántott és Purgly mellének szegezte. Purgly nem vesztette el lélekjelenségét, bemutatkozott az idegennek s megmagyarázta neki, hogy valószínűleg tévedés van a dologban, mert ő nemesak hogy nem Klobucsár, de nem is ismeri a tábornokot. Az idegen azonban nem akart hinni Purglynak és mentegetődzését gyávaságnak nevezte. Erre Hegedüs is közbelépett s ő is ki akarta magyarázni a tévedést, azonban az idegen ezt sem fogadta el, hanem másodszor is Purgly mellének szegezte a revolvert. Csak a rendőrség közbenjöttével tudták az ismeretlen idegent lecsillapítani, aki a kávéházból egyenesen a pályaudvarra ment és Bécsbe utazott.

Ifjusági ünnep.

KASSA. A jogakadémia ifjusága szép ünnepség keretében avatta fel a helybeli Szent Imre-Kör tulipántos zászlóját. A kör, a mely egyesíti magában a kassai jogászfjuság katolikus és protestáns csoportját egy-

aránt, ez alkalommal vendégül látta az Országos Széchenyi Szövetséget is, melynek a kör Széchenyi-osztálya kassai exponensét képezi. Az ünnepen a Szent Imre Kör is és az eperjesi jogászfjuság képviselői is jelen voltak. A felavatást Fischer Colbrie Ágost püspök végezte s a kassai Rákóczi-dómban lefolyt ünnepélyen részt vettek: Rakovszky István, a képviselőház alelnöke, Hammersberg László orsz. képviselő, gróf Zichy Rezsóné, a zászlóanya, Zichy Jakab és Károly, továbbá Pálffy László és Csáky Adorján grófok, Mailoth de la Treille és Fischer bárók, Bereczely v. b. t. t., Puky Endre alispán, a jogakadémiai tanári kar és még számosan. Az avatást követő diszgyűlésen Csáky Adorján gróf után Rakovszky Isván orsz. képviselő mondta az ünnepi beszédet, melyben hangsúlyozta, hogy Magyarország csak úgy menekül meg a nemzeti válságtól, ha a keresztény társadalom egyesül és úgy a katolikusok mint a protestánsok egy táborban küzdenek tisztességes közélet teremtésére. Különösen kikelt a sajtó elkorcsosulása ellen, mely messze áll már a Kossuthoktól, Deákoktól és Dessewffyeektől.

Egy község tüzvészelye.

KOLOZSVAR. A szomszédos Bács községben tűz ütött ki, mely tizenöt lakóházat pusztított el a hozzátartozó gazdasági épületekkel egyetemben. A kár húszezer korona. A tüzet a kolozsvári városi tűzoltóság fékezte meg.

Elmezavarban.

MAKÓ. Tóth Ferencz fiatal, szép feleségét, akivel a legjobb egyetértésben élt, mikor minap hazajött, a konyhában felakasztva találta. Tettét valószínűleg pillanatnyi elmezavarában követte el.

Öngyilkos asszony.

MÁRAMAROSZIGET. Pásztor Andrásnak, az itteni Korona-szálloda vendéglősenek huszonhat éves szép felesége, Masalek Irma szíven lötte magát és rövid kinlódás után meghalt. Az ideges, melancholikus természetű nőt szépségeért sokan körülrajongták, de ő zárkózott életet élt. Az utóbbi időben búskomor lett, gyógyíthatatlan betegsége miatt elvesztette minden életkedvét. Minap este tíz órakor még a kávéházban volt és az urával a napi teendők felől beszélgett. Tíz óra után e szavakkal vett búcsút férjétől:

— Isten veled, édesem, én aludni megyek. csókolj meg, ki tudja, megcsókolhatsz-e még valaha ebben az életben.

A mit sem sejtő férj nevetve csókolta meg feleségét, akinek arcán az izgatottságnak még csak nyoma sem látszott. Pásztorné férjétől elbúcsúzva a szállodában levő udvari lakásba ment s hófehér halotti ágyat vett magának. Lefeküdt és férjének nemrég vett hatmilliméteres revolverével szívébe lött. Mintán a párnákba temetkezett s a kávéházban még szólt a cigányzene, a lövést nem hallották meg. A szerencsétlen asszony párnáit a földre dobta kinjában, de a haláltusa igen rövid volt. Amikor Pásztor a záróra után aludni tért, szobája ajtaját zárva találta. Zörgetett s ekkor rosszat sejtve, betörte az ajtót. A rémület majd levette a lábáról. Feleségét megüvegesedett szemekkel és élettelenül találta. Eleinte azt hitte, hogy elájult s eszméletre akarta téríteni. Az utczára szaladt és félőrülten segítségért kiáltozott. Csakhamar orvosok és rendőrök jöttek, Pásztor iránt városszerte nagy a részvét.

RIZSÁK JÁNOS

passaieci pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajótársulatok megnevezett képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítatnak és konzulátusilag hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

AZ ARANY GOLYÓ.

AMERIKAI BÜNYÜGYI REGÉNY.

A „Bevándorló“ számára angolból fordítja:
Makray Aladár.

(Tizedik folytatás.)

— Mert a gyilkos nő főszemély egy másik bűnyügyben, egy ennél sokkal rejtélyesebben. Az én eszemem még egyetlen gonosztevő sem járt tul és én erről meg akarom ezt az aszszonyt győzni. Ha én őt most rögtön elfogom, akkor könnyen megeshetik, hogy a másik dolgot nem tudom kideríteni, pedig én ünnepélyes esküt tettem arra, hogy a bűnösöket bírái elé viszem!

XII. FEJEZET.

„Add meg magad, vagy meghalsz.“

Éjfél tájban lehetett, amikor Dick Miklós halálra fáradtan odaért a Belmont-féle pénzhamisító banda tanyájához és egy nem meszsze eső ház lépcsőjére, ahonnan mindent meglátott, leült. A vasidegzetű ember, daczára a rettenetes munkának, amit az utolsó pár órában végzett, éber maradt, mint egy véreb, amely már felvette a szimatot. Résen volt és le tudta győzni a fáradalmakat.

Már egy órája ült ott, behuzódva a lépcső kökörlátjának árnyékába.

Két ember hagyta el ez idő alatt a bankóhamisító banda tanyáját.

Az egyik Sam Crim, a vésnök volt és egy pillanatra az járt az eszében, hogy letartóztatja csak azért, hogy a bandának legalább egy tagja bizonyosan a keze között legyen. Hanem aztán mégis meggondolta a dolgot és nem bántotta Sam Crimet.

Végül aztán előkerült az az ember is, aki miatt már egy órája ott kuczorgott a lépcsőkön.

January óvatosan lépett ki a házból, jobbra-balra jól megnézte az utcát, nem fenyegeti-e valami veszély és aztán elindult a felsővárosba.

Csendesen, mint az árnyék, követte őt Dick utcáról-utcára.

January a harminczektedik utcában egy magánháza tért be, melynek ajtaját valaki belülről nyitotta ki. Dick éppen az utca tulsó oldalán tartott akkor.

„Igy hát ez volna a felsővárosi tanya — mormogta magában.

Alaposan megvizsgálta a házat. Háromemeletes saroképület volt. Az egész ház sötét volt, csak az utcára nyíló ajtó czifra üvegén szűrődött át egy kevés fény.

— Ez hát az a hely — gondolta magában a ravasz titkosrendőr — ahol két embert fogva tartanak. Most már az érdekel engem, hogy ezen a kettőn kívül hány ember van a házban. January egy, aki ajtót nyitott neki, az a második. Ha csak ennyien volnának, igazán nem haboznék még csak egy pillanatra sem, hogy körülnézzek annak a háznak a belsejében is. De meglehet az is, hogy tizenketten vannak. De úgy annál nagyobb a győzelmem.

— Eh, mit, próba-szerencse. Hanem innen, a ház homlokoldaláról aligha lehet eredményesen csinálni valamit, azért hát talán inkább a kert felőli oldalról próbálkozom meg.

A BEVÁNDORLÓ

Körülnézett a sarkon és a ház hátsó oldalát kezdte megfigyelni. Itt is sötét volt, csak a ház legfelső emeletének egyik ablakából csillant elő kis fény.

A kert kerítése jóval magasabb volt a rendnél, lehetett legalább 10 láb magas. Mindamellet Dicknek nem volt olyan magas, hogy keresztül ne tudott volna jutni rajta. Nekioldult, felhajintotta magát a kerítés tetejére és már a következő pillanatban annak tetején lovagolt. Akkor aztán beereszkedett a kertbe.

Körülnézett, vajjon nincsenek-e kutyák s mikor azoktól már teljesen nyugodt lehetett, csendesesen a ház felé indult. A hátsó ajtó, valamint a konyhaablakok faredőnyei be voltak csukva.

— Akkor hát a pinczén kell kezdenem a dolgot — határozta el magában Dick.

A fal mellett egy, a föld színétől kezdődő lépcsőzet vezetett a pinczébe, melynek bejáratát egy vízszintesen a földtől alig megkülönböztethető faajtó fedte.

Dick kivett a zsebéből egy parányi villamos tolvajlámpát és azzal világitva maga előtt, kinyitotta a pinczeajtót.

Nem akart csapdába jutni. Most az egyszer azonban tévedett, mert bizony az nem csapda, hanem éppen olyan közönséges pincze volt, mint a többi.

A ház homlokzatát képező falhoz a pinczében hatalmas kövekből rakva egy kis külön helyiség volt építve, mely egy erős vasajtóval volt elzárva. Mindjárt az első pillanatban egy börtön benyomását keltette.

Dick egyenesen odasietett és a lámpája fényével megvilágította az ajtót, amely, nagy bosszúságára, jól be volt lakatoíva.

— Ez börtön, az kétségtelen s a két fogoly közül az egyik, vagy talán mind a kettő, ide van zárva — gondolta magában. — Hanem hát megtudom én azt mindjárt.

Nem törődött már semmivel, még azzal sem, ha hangját esetleg még olyan fülek is meghallják, amelyeknek az nincsen szánya.

Kivonta zsebéből a revolverét és csak azután kopogtatott a vasajtón. Várt. Egy, két, három pillanatig és akkor vélt hallani valami választ. Anyira gyenge volt a válasz, hogy Dick maga is kételkedett benne, ha jól hallott-e.

Pár pillanat múlva azonban ismét hallotta ugyanazokat a hangokat. Azt is kopogtatás volt, de oly gyenge, alig hallható, mintha isten tudja milyen távolságból jönne a hang.

— Mi lehet az oka, hogy ennyire gyenge, alig hallható a válasz? — mormogta magában Dick. — Az ajtó nagyon szorosan van beillesztve rájájába, az igaz, de hát mégis csak furesa, hogy nem hangosabb és tisztább a válasz.

Ismét kopogtatott és újra csak az az alig hallható koppantás volt reá a felelet.

— Nevezetes dolog, — gondolta magában

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komiból főzik.

FELTÉTLENUL JOBS BÄRMILY

IMPORTÁLT SÖRNÉL.

ELIZABETH, N. J.

Gross Ede

Brandler L.

Workville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73. utcák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGÁNYZENE

Kitünő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIARD ASZTALOK

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos
elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST.,

TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihazatala és hazaszállítása.

Levélcím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

a titkosrendőr. — Annyit azonban mégis megtudtam, hogy odabent valaki kemény rabságban van. Betudnék-e törni, ez a második kérdés.

Csak egy pillantást kellett vetnie a börtön hatalmas köfalaira és láthatta, hogy a próbálkozás hiába való volna. Az ajtóra, jobban mondva annak zárjára kellett tehát figyelmeztetést összpontosítani.

A lámpa erős fényénél megvizsgálta a zárt és látta, hogy az a munka felülmúlja erejét.

— Nos, hát ha nem tudom én kinyitni, szerezniem kell valakit, aki ki tudja, — határozta el magában Dick. — Valaki bizonyosan van ebben a házban, aki magával hordja a kulcsot, hát én majd megkapom tőle vagy szép szerével, vagy erőszakkal. Fel tudnám ugyan törni a lakatot, de ez kissé veszedelmes kísérlet lenne.

Egy pillanatig gondolkodott és bizonyos lemondással tekintett a börtönre.

— Szeretném annak a szerencsétlen embernek tudtára adni valahogy, hogy jó barát van a közelében, — mondta magában a jószívű Dick. — De nincs módomban sehogy sem tudtára adni ezt, így hát türelmesen várnia kell, míg visszatérek.

Lámpájával bevilágította a pinczét és megtalálta azt a lépcsőt, amely egyenesen bevezetett a házba, a földszintre.

Egyik kezében a tolvajlámpával, másikban revolverrel, nesztelenül haladt fel a lépcsőkön.

Rátette kezét a lépcső végén levő ajtó kilincsére, amely ez egyetlen érintésre kinyitott s nyílás köben egy kis zajt idézett elő és ez éppen elég volt arra, hogy elárulja őt.

Egy ember ült a folyosón, jobban mondva feküdt két széken.

Valószínűleg aludt, mert feje úgy lógott le a nyakáról, mintha nem is az övé volna. Abban a pillanatban azonban, amint a pinczeajtó nyikorgása hangzott, felébredt és megpillantotta Dicket.

— Ah! — kiáltott fel az ember és kinyitva karját, erősen megrántott egy kötelet, mely feje fölött csüngött.

— Hohó, — szólt Dick és ezzel a lámpását letette a földre, odaugrott az emberhez, torokragadta és a fülébe sziszegte:

— Add meg magad, vagy meghalsz.

— Soha! — hörögte az őrszem és támadójával szemben védekezni igyekezett.

A következő pillanatban már sebes léptek zaja hallatszott, majd pedig kiáltások:

— Lődd le!

— Ne bocsásd!

— Öld meg!

A titkosrendőr hirtelen lerázta magáról a belécsimpeszkedő embert és odafordította tekintetét, ahonnan a kiáltások jöttek.

Négy revolverrel felfegyverkezett ember rohant feléje. Dicknek kezében volt a revolvere és egy pillanatig sem gondolkodott, vajjon használja-e.

Krk! Krk!

Gyors egymásutánban kétszer tüzelt.

Egy ember egyetlen jajszó nélkül arcra bukott.

Egy másik felordított fájdalmában.

Mind a két lövés talált.

Dick el volt határozva, hogy mind a négyet lelövi, mert érezte, hogy csak úgy mentheti meg életét és különben is tudta, hogy itt más ut nincs.

Felemelte revolverét egy harmadik lövésre, amikor a banditák viszonzták az ő lövéseit.

Az is talált.

Tűzlángba borult szemei előtt a világ, feje hátrahanyatlott, és a nagy, erős ember egyet jajtult, hanyattvágódott, hogy a feje csak úgy koppant a padlón.

XIII. FEJEZET.

A rejtélyes fogoly.

— Találtam — szólt January, aki a többi felett olyan vezérfélnék látszott. — Az én golyóm intézte el az ügyet.

Valamennyien előrejöttek és az őrszem is feltápáskodott nagy keservesen.

— Jól van, Johnson, — szólt January, megveregetve a vállát az őrszemnek, aki még mindig tapogatta a Dick ujjainak nyomát a torkán. — Már én végeztem vele.

— Megölted?

— Ugy hiszem.

— Ki az ott, — kérdezte Johnson és rámutatott arra az élettelennek látszó, földön fekvő emberre, akit Dicknek első lövése talált.

— Bat.

— Meghalt?

— Nem tudom.

Johnson, ki ugyancsak dörzsölgette a Dick botjának fején hagyott nyomait, Bathoz sietett, míg a többi Dick fölé hajolt, aki arcán feküdt és a vér csak úgy ömlött egy, a bal háltékán ejtett sebből.

January durván megragadta, egyet lökött rajta, hogy a test a hátán feküdjék.

— Az ördögbe! — kiáltott fel.

— Mi az? — kérdezték czimborái.

— Mi? Tudod, hogy ez Dick Miklós?

— Az állami rendőr?

— Igen.

— Hiszen akkor még jobb, ha egy ilyen veszedelmes embert tettünk el láb alól.

— Ez az ember többet ér, mint tíz más, — mondta January és vizsgálta a testet. —

Ha ez csak egy kicsit körülnézhetett volna, mindnyájunkkal elbánt volna.

— Hé, ez nem halt meg! — kiáltott fel Johnson, mikor Dickhez lépett.

— Micsoda, nem halt meg?

— Persze, hogy nem. N m látjátok; Hiszen lélezkzik.

— Johnsonnak igaza van, — szólt egy másik. — A detektív él.

January lehajolt Dick fölé, hogy megnézeze a sebet, amelyből még szivárgott a vér.

— Az ördög látott még ilyen bolond szerencsét, mint aminő ennek az embernek van — kiáltott January dühösen. — Én azt hittem, hogy a golyó a koponyájába furódott.

— Hát nem?

— Persze, hogy nem. Az egész seb egy kis surolás és azt is valószínűleg úgy kapta, hogy valami kemény tárgyról visszapatant golyó cseszte.

— Én mindjárt láttam, hogy él — szólt Johnson. — Jobb lesz, fogadjatok meg a tanácsomat, kötözzétek mindjárt jól meg.

— Azt mindjárt meg is eszelekedjük — jelentete January és már a kezei között is volt a kötél. — Csak elkábitotta az ütés és már egy óra mulva kutya baja sem lesz.

Hozzáláttak a munkához és alaposan megkötözték.

— Már most az a kérdés, mit csinálunk vele? — kérdezte January.

— Öld meg, — szólt Johnson. — Ő benne megvolt a jó szándék, hogy engem megöljön. Végezz vele.

— Igen, végezz vele! — kiáltott Bat, aki nagynehezen talpraállott. A Dick első golyója a Bat vállába furódott. — Majd én vállalom ezt a munkát.

És már akkor ott villogott a kezében egy nagy kés. Már döfni akart, amikor January

UTAZÓ ÜGYNÖKÖK

akik a pontos elszámolás iránt biztosítékot képesek nyújtani, előnyös feltételek mellett kerestetnek a Bevándorló részére. Jelentkezhetni személyesen vagy levélbelileg ezen cím alatt: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK.

VESZÉLYBEN FORGÓ KÖVETELÉSEKET

az Egyesült Államok minden területén
legbiztosabban kollektál

Sarver & Ames

jó hírű amerikai irodája, ahova bizalommal
fordulhatnak a magyarok is s ahol magyar
nyelvű megkereséseket is elintéznek.

PARK BUILDING, PITTSBURG, PA.
(3-ik emelet)

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk öt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

RENDES ZSIGMOND úr

Chicagóban és környékén képviseli lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat.
A Bevándorló kiadóhivatala.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindenféle betegségeket gyorsan és sikeresen kezeltek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.

Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órá-tól est 8 óráig, ünnepnap délelőtt 10 órá-tól délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE

402 GRAND ST. — PITTSBURG, PA.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. posta-, távirtda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-őrvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb szívonán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTAS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone: Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

elkapta a kezét.

— Megállj!

— Miért?

— Mert én úgy parancsolom.

— Te nem akarsz megölni őt?

— De igen.

— Hát akkor miért ne tehetném én?

— Mert én vagyok a ti vezéretök és én azt parancsolom, hogy ne tedd.

— Szeretném tudni, mi a különbség öt perc előtt és mostan között? — morgott a dühös rabló.

— A különbség csak az, hogy amikor rálöttem, nem tudtam, hogy ő Dick Miklós, máskülönben élve igyekeztem volna őt kézrekeríteni, mert a kapitányunk akar vele beszélni.

— Akkor helyes.

— De mit csinálunk vele addig, míg a kapitány jön?

— Azt hiszem, legjobb lesz őt levinni abba a kis pinczébe levő zárkába.

— Ez jó gondolat.

— Vihetitek.

— Előbb motozzuk meg.

January és Johnson mindjárt ki is kapták Dick zsebeit, melyben pénzt és egy revolvert találtak. Ezalatt Bat felkapta Dick tolvajlámpáját, hogy azzal világítsa a többinek a pinczébe való lemenetelkor. January a fejét, Johnson a lábát fogta Dicknek, akitől azt hitték, hogy még mindig eszméletlen.

Pedig nem úgy volt. Dick visszanyerte eszméletét, de jónak látta még egy ideig az eszméletlenséget mutatni. Az a gyenge seb nála teljességgel nem számított.

Mikor hallotta, hogy a pinczébe viszik, majdnem felkiáltott örömeiben.

Azt kétségtelennek tartotta, hogy rövidesen kiszabadul és hogyne örült volna, mikor ahhoz az ismeretlen fogolyhoz csukják.

(Folytatás következik.)

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

The Friedman Print
215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-
nemű nyomtatványok elkészítését.
Különösen felszerelt magyar nyomda.
A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK.
Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN

**NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA**

A Southern Pacific Útján
Személyszállító hajók

**NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBE INDULNAK.**

New Orleansban kapcsolatunk van az összes
vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban,
Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy
349 szám alatt

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálása.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

elnök

HARRY F. POTTER

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Coun-
tynak legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk
alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal
visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe
bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, má-
sodalelnök Burkett L. Walter, pénztáros

Vooris O. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1.000.000
Betétek több mint 15.000.000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden
részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a kö-
vetkező helyeken olyképp, hogy erőszételési díjakat fel-
vehetnek és nevünkben nyugtázzhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur South River, N. J.
Panykó István ur New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.
Getsy János ur Torrington, Conn.
Sághy József ur Wells Creek, Pa.
Torhán János ur Yonkers, N. Y.

**A PITTSBURGI FŐKIRODA
KÉPVISELŐI:**

Friedl Lambert ur Steubenville, O.
Kováts Arthur ur Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur Homestead, Pa.
Samu György ur So. Sharon, Pa.
Andrejkesits Béla ur Pittsburg, Pa.
NEVADA KÁROLY ur
utazó képviselő Pennsylvania államban.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk
meg, amelyekhez honfitársaink bátran for-
dulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétet
céljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New
York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal
The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok
megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co.
Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bár-
mely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajóje-
gyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából
sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Miners-
ville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osz-
tott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear,
pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fial, a monongahela völgynek legre-
gibb bankháza, saját épületében, 6tődik Ave. és
Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legol-
csóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes
vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegy-
zői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a ken-
tulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne
Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat,
Duquesne.

Alaptőke és főlösleg 175,000.00 dollár. Pennsylva-
nia állam legerősebb bankházainak egyike s az egye-
dül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Ame-
rikában. Igazgatói és részvényesei magyarok. Fizet
két százalékot csekk számlára, 4 százalékot betét
számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegy-
zői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn
Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kül-
lét közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek
elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja,
Detroit.

Alapított 1871, tőke \$500,000, főlösleg \$350,000,
takarékosbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F.
A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R.
Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T.
Keena jogtanácsos. Fiókület Gratiot Ave., üzlet-
vezető Ino. N. Wolfschlagler.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és
bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.
Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R.
S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H.
Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.
Friedl Lambert, volt csász. és kir. konzuli tisztviselő,
Steubenville.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és taka-
rékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson
elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vo-
nalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Ta-
karékosbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave.
Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket
és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tő-
ke és főlösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült
Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten,
V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul személy-
ügynökségének irodája: Fiume, Andrássy ut 22.
Magyar amerikalak, akik az ó-hazában nehézség-
kel találkoznak, forduljanak oda.